

Izgradnja sončnih elektrarn v obdobju 2009-2012. Kaj smo dosegli in kaj ne?

Pri sončnih elektrarnah indikatorji povezani z izgradnjo kažejo zelo strmo rast, ki bi ob nespremenjenih pogojih postala finančno povsem neobvladljiva. Na drugi strani pa nismo dosegli ustrezne vključitve slovenske industrije v proizvodnjo opreme. Pozitivna izjema je le Bisol, ki izdeluje fotonapetostne module, vendar pa mora vse sestavne dele na žalost uvažati.

Za sončne elektrarne je bil že leta 2009, ob uvedbi sistema zagotovljenih odkupnih cen, vzpostavljen sistem vsakoletnega zniževanja cen, ki je predpostavljal tudi zniževanje cen opreme. V letu 2009 je bila odkupna cena 0,415 EUR/kWh za elektrarne do 50 kW. V letih 2010 in 2011 se je odkupna cena znižala enkrat letno s 1. januarjem, v letu 2012 pa še dodatno s 1. julijem in 1. decembrom. V letu 2013 se cene znižujejo vsak mesec za 2%. V aprilu 2013 je tako odkupna cena 0,138 EUR/kWh, za elektrarne do 50 kW. Odkupne cene so se torej v nekaj letih znižale na 1/3 izhodiščnih cen iz leta 2009, kar je izjemen dosežek v smeri ekonomske konkurenčnosti, brez finančnih podpor. Osnovni kazalci doseženi v obdobju 2009-2012 so podani v tabeli.

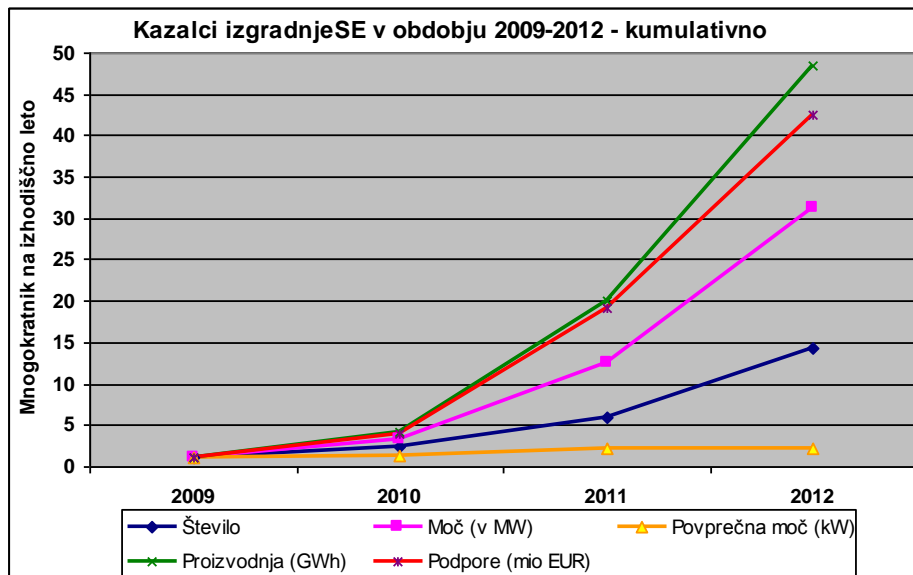
	2009	2010	2011	2012	2013*
Število	162	406	981	2.313	3.500
Moč (v MW)	4,6	15,7	57,5	144,0	220,0
Povprečna moč (kW)	28,0	39,0	59,0	62,0	62,0
Proizvodnja (GWh)	2,5	10,3	50,0	121,4	200
Delež v porabi električne energije	0,02%	0,09%	0,4%	1%	1,7%
Podpore (mio EUR)	0,9	3,6	17,2	38,2	65

Vir: Podpore za sončne elektrarne, Borzen; * Ocena ApĒ za leto 2013

Kot je razvidno so se finančna sredstva namenjena za podpore sončnim elektrarnam v nekaj letih izjemno povečala. Država bi morala že v letu 2011 bistveno znižati odkupne cene, kot je to storila Nemčija in s tem nadzorovati rast potrebnih sredstev za podpore. Ker se to ni izvedlo, je bilo zaradi poznega ukrepanja, potrebno drastično znižanje v letu 2012. S tem so se zagotovljene odkupne cene, skupaj z omrežnino, zelo približale nivoju cen, ki jih porabniki plačujemo za električno energijo. Seveda je drastično znižanje odkupnih cen izjemno zmanjšalo interes investitorjev za izgradnjo novih sončnih elektrarn.

Vendar pa vtis, ki ga širijo nekateri, da je s sončnimi elektrarnami konec, ni utemeljen! Tehnologija se je tehnično razvila in ekonomsko pocenila ter je tik pred tem, da v svetovnem merilu postane konkurenčna brez finančnih spodbud. Če želi Slovenija ohranjati stik z ostalimi in od tega imeti koristi,

bo potrebno naš sistem spodbud korenito spremeniti! Prvič, treba je iti v smeri spodbujanja lastne rabe proizvedene energije in podpiranja le neto oddane električne energije v omrežje (net metering). Poleg lastne rabe proizvedene električne energije, je treba spodbuditi integracijo v objekte tako, da postanejo sončne elektrarne sestavni del zgradb (streh in fasad). Drugič, sistem dovoljenj je treba de-birokratizirati in ga predati v neposredno izvajanje elektro energetskim podjetjem, kot to že od leta 2000 delajo v Nemčiji. Tretjič, čim prej je treba začeti s spodbujanjem proizvodnje opreme v Sloveniji, da se bodo delovna mesta ustvarjala doma. Sončne elektrarne morajo tudi v Sloveniji postati pomembna gospodarska dejavnost. Tudi ob relativno intenzivni izgradnji bodo namreč sončne elektrarne imele pomembnejši energetski delež šele čez desetletja.

Evropski sončni dnevi so namenjeni informiranju in promociji zgoraj obravnavanih stališč. Odvijajo se pod koordinacijo ApE d.o.o., ob podpori Eko sklada in podjetij Energija Plus in Elektro Maribor. Različni izobraževalni in informativni dogodki bodo potekali po celotni Sloveniji med **1. in 19. majem**. Vabimo akterje s področja energetike, občine, izobraževalne ustanove in ostale zainteresirane, da **izkoristite priložnost** in organizirate predstavitev svojih aktivnosti ter tako pripomorete k lastnemu lokalnemu razvoju. Vse potrebne informacije so na razpolago na nacionalni spletni strani www.ape.si/wwwesd, kjer bodo objavljeni tudi vsi aktualni dogodki. Vprašanja in predloge nam lahko pošljete na elektronski naslov info@ape.si.

Ljubljana, 25.4.2013

Franco Nemas